

Hasan KARAL
İstanbul Milletvekili**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA**

Aşağıda yer alan sorularımın, Ticaret Bakanı Sn. Ömer Bolat tarafından Anayasanın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılması hususunu arz ederim.

Hasan KARAL
İstanbul Milletvekili

Türkiye'de tarım ürünlerinde üretici ile tüketici arasındaki fiyat farkı giderek artmakta; üreticiden düşük fiyatlarla çıkan ürünler, hal, aracı ve depolama süreçlerinden geçerek tüketiciye ulaşana kadar katlanarak yükselmektedir. Bu süreçte üretici emeğinin karşılığını almakta zorlanırken, tüketici de yüksek fiyatlarla karşı karşıya kalmaktadır. Özellikle ürünlerin depolanması, arzın geciktirilmesi ve piyasaya daha yüksek fiyatlarla sunulması gibi uygulamalar, fiyat oluşumunu etkileyen önemli unsurlar arasında yer almaktadır. Kamuoyuna yansıyan çeşitli örnekler üzerine ilgili kurumlarca incelemelerin başlatıldığı ve gerekli işlemlerin yapıldığı görülmektedir. Bununla birlikte, bu örnekler üretimden hale ve depolama süreçlerine kadar olan aşamalarda fiyat ve stok hareketlerinin izlenmesi, tespiti ve müdahale zamanlamasının ayrıca değerlendirilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Tarım piyasasında sağlıklı bir işleyiş için denetimlerin sürekli, sistematik ve önleyici bir anlayışla yürütülmesi büyük önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

- 1) Sebze ve meyve ürünlerinde tarladan tüketiciye kadar fiyatların %300-%500 arttığı dikkate alındığında bu artışların perakende aşamasındaki temel nedenleri nelerdir? Fiyat ve etiket denetimleri kapsamında bu fahiş artışlar nasıl ve hangi aşamada tespit edilmekte, hangi denetim ve yaptırımlar uygulanmaktadır?
- 2) Perakende satış noktalarında fiyat ve etiket denetimleri hangi sıklıkla ve hangi kriterlere göre gerçekleştirilmektedir?
- 3) Fiyat artışlarının kamuoyuna yansıyan örnekleri dikkate alındığında;
- 4) bu tür artışların kamuoyuna yansımadan önce tespit edilmesine yönelik nasıl bir denetim sistemi bulunmaktadır?
- 5) Kısa süre içinde yüksek oranlı fiyat artışı görülen ürünlerde, bu artışlar hangi aşamada tespit edilmekte ve denetim süreci ne zaman başlatılmaktadır?
- 6) Zincir marketlerin ürün bazlı fiyatlandırma süreçleri önleyici denetim kapsamında düzenli olarak incelenmekte midir?

Hasan KARAL
İstanbul Milletvekili

- 7) Basına yansımayan benzer fiyat artışlarının tespiti için sürekli izleme ve erken uyarı mekanizması mevcut mudur?
- 8) Fahiş fiyat uygulamalarına karşı uygulanan yaptırımların caydırıcılığı ve etkinliği nasıl değerlendirilmektedir?
- 9) Tüketicinin korunması amacıyla perakende sektörüne yönelik önleyici denetim ve düzenleme araçları nelerdir?
- 10) Fiyat ve etiket hareketlerinin anlık izlenmesini sağlayan dijital bir denetim altyapısı bulunmakta mıdır?
- 11) Denetim süreçlerinin zamanlamasının, tüketici korunması ve enflasyonla mücadele açısından yeterliliği Bakanlığınızca nasıl değerlendirilmektedir?